

Výnimočný život s postihnutím v krajinách Afriky.

Žiť s postihnutím nie je jednoduché ani u nás, no život s postihnutím v rozvojových krajinách je neporovnateľne náročnejší. Celkom tu chýba solidárny sociálny a zdravotný systém. Aj vďaka tomu sa ľudia s postihnutím dostávajú do bludného kruhu chudoby. Až 80% ľudí s postihnutím žije v rozvojových krajinách, väčšina v extrémnej chudobe. Títo ľudia a ich potreby sú na okraji záujmu. Aj preto sme sa v rámci DN rozhodli venovať práve tejto téme a postupne spoločne objavujeme nové, netušené veci a stretávame ozaj výnimočných ľudí. Tešíme sa, že z tohtoročnej zbierky podporíme aj projekty, ktoré sa venujú práve výnimočným deťom s postihnutiami.

Začiatky koledovania

a) Čo je DOBRÁ NOVINA?

V krajinách západnej Európy s tradíciou koledovania už mnohé roky prebieha zbierka pre tretí svet, pri ktorej v období vianočnej oktávy deti navštevujú domácnosti vo svojej farnosti. Spevom kolied a rôznymi vystúpeniami ohlasujú ľuďom radostnú zvesť o narodení Pána. V Rakúsku táto činnosť prebieha pod názvom Trojkráľová akcia (Dreikönigsaktion) už vyše 40 rokov. O priebeh sa stará naša družobná detská organizácia Katholische Jungschar Österreichs (KJSÖ). Po rozhovoroch so zástupcami z nej a po viacerých poradách na celoslovenskej rade eRka sme sa rozhodli skúsiť niečo podobné aj u nás. Akciu sme nazvali DOBRÁ NOVINA.

b) DOBRÁ NOVINA u nás

Koledovanie detí z eRka pod názvom DOBRÁ NOVINA sa na Slovensku po prvýkrát uskutočnilo na Vianoce 1995. V niektorých oblastiach Slovenska sa zvyk koledovania zachoval, niekde túto tradíciu obnovujeme. Zbierkou pre núdznych tento dávny zvyk dostáva nový obsah. Ohlasovanie narodenia Pána uskutočňujú deti v malých skupinkách, pod vedením zodpovedného vedúceho. Deti navštevujú so svojim programom rodiny v našich mestách a dedinách. DOBRÁ NOVINA chce napomôcť upevneniu farského spoločenstva, preto pri jej priebehu úzko spolupracujeme s kňazmi v jednotlivých farnostiach. Vo všetkých diecézach nám DOBRÚ NOVINU schválili aj otcovia biskupi.

Koledovaním zároveň chceme prispieť k zmierneniu biedy v „tretom svete“ a pomôcť misijným aktivitám v týchto oblastiach. Preto je koledovanie spojené s finančnou zbierkou.

c) Na aké projekty sú určené darované peniaze?

Pracovníci na sekretariáte Trojkráľovej akcie sa starajú o doručenie darovaných peňazí na projekty v krajinách tretieho sveta. Majú už mnohé skúsenosti z práce s projektami. Na sekretariát Trojkráľovej akcie prichádzajú žiadosti o podporu z rôznych krajín. Tie sú podrobne preskúmané a odsúhlasené odborníkmi. Referenti Trojkráľovej akcie sú v písomnom i osobnom kontakte s predkladateľmi projektov a Trojkráľová akcia úzko spolupracuje s inými rakúskymi a zahraničnými organizáciami. Koľko projektov prichádza? Ročne príde na sekretariát Trojkráľovej akcie do 2000 žiadostí a z nich môžu podporiť cez 500 projektov.

Príklady projektov, ktoré podporuje Trojkráľová akcia:

Vzdelávacie projekty ako napr. vzdelávacie kurzy pre analfabetov a učňov v Južnej Afrike. V regióne Phalaborwa nevie veľa ľudí ani čítať, ani písať. Z tohto dôvodu je veľa z nich nezamestnaných. S návštevou kurzu sa zlepšia ich šance žiť lepším životom.

Projekty na ochranu ľudských práv, menšín a prostredia, ako napr. program týkajúci sa vzťahu k životnému prostrediu na ostrove Mindanao, Filipíny. Situácia životného prostredia je ohrozená predovšetkým veľkými zásahmi rozvoja priemyslu. Napríklad pre ťažbu dreva je k dispozícii už len jedna tretina ekologicky dôležitých lesov. Aj korálové útesy a oblasti párenia rýb v mori sú zničené od priemyselných odpadových vôd. Postihnutí obyvatelia, ako napríklad drobní roľníci a rybári sú oboznámení s možnosťami ochrany životného prostredia.

Pastoračné programy ako programy vzdelávania (a ďalšieho vzdelávania) pre pastoračnú prácu vo vnútrozemí Peru. Tieto vzdelávajú nielen teologicky. Zaoberajú sa aj kultúrou a problémami ľudí.

Sociálne projekty ako znovuzачlenenie trestaných detí a mládeže do spoločnosti v Papui — Novej Guinei cez intenzívne opatrovanie a vzdelávanie v ručných prácach.

Projekty, ktoré chceme podporovať cez DOBRÚ NOVINU

Vzhľadom na situáciu u nás (oproti Rakúsku je u nás predsa iná životná úroveň), by sme chceli podporovať projekty zamerané na pomoc deťom, na pomoc pri zabezpečovaní základných životných potrieb. Zatiaľ sú pre nás cieľovou skupinou projekty z Afriky. Možno do budúcnosti by sme podporili aj projekt niektorého zo slovenských misionárov.

d) Začiatky DOBREJ NOVINY a jej priebeh

Ako sme už povedali, koledovanie detí z eRka pod názvom DOBRÁ NOVINA sa na Slovensku po prvýkrát pripravovalo ku Vianociam 1995.

O príprave sme začali rozmyšľať už na jar. Veľa sme uvažovali o tom, či môžeme koledovať aj u nás. Ako koledovanie so zbierkou prijímajú ľudia, či budú chcieť ísť koledovať deti, ako zareagujú kňazi, ktorých budeme prosieť o pomoc... Po porade s predsedom Konferencie biskupov Slovenska otcom biskupom Balážom, ktorý povedal, aby sme skúsili najskôr v niekoľkých farnostiach a potom sa možno pripoja ďalšie, sme sa rozhodli skúsiť koledovanie aj u nás.

Od rakúskych priateľov sme mali na výber niekoľko overených projektov, z ktorých sme si vybrali jeden: „Z detí z ulice deti zo školy“. Autorkou projektu je rehoľná sestra Mary Killeen, projekt bol určený pre deti v okrajových štvrtiach mesta Nairobi.

Do prvého ročníka DOBREJ NOVINY sa zapojilo takmer 3000 koledníkov (238 skupiniek) zo 104 farností a vykoledovali sme spolu 1.123.718,70 Sk. Všetko dopadlo nad naše očakávanie. Z farností prichádzali veľmi pekné ohlasy. Koledovanie sa páčilo deťom, navštíveným osobám, hlavne starým ľuďom, zodpovedné osoby boli spokojné.

Preto sme sa rozhodli na celoslovenskej rade eRka v DOBREJ NOVINE pokračovať. Do druhého ročníka sa zapojilo už 5400 koledníkov (446 skupiniek) z 206 farností. Navštívili 16324 rodín a vykoledovali 2.441.438,50 Sk.

Výsledky Dobrej noviny za 11 rokov					
ročník	počet komunit	počet detí	počet dobrovoľníkov	navštívené rodiny	výsledok zbierky
1	104	2 366	586		1 123 719
2	205	4 106	1 174	16 234	2 441 439
3	304	6 827	1 903	26 696	4 312 711
4	421	9 229	2 304	36 488	6 501 165
5	508	12 194	3 136	47 507	7 204 838
6	538	13 702	3 447	57 773	8 449 168
7	689	14 969	3 778	56 334	9 509 187
8	747	16 119	3 960	56 009	10 225 266
9	913	19 586	4 519	70 923	11 338 451
10	982	20 108	4 782	72 407	12 041 970
11	962	20 268	4 570	72 414	14 596 011
celkom					
	6 373	139 474	34 159	512 785	87 743 925

Prečo robíme DOBRÚ NOVINU

Ak sa nad povedaným zamyslíš, môže sa ti zdať, že nepatríme medzi krajiny, ktoré oplývajú bohatstvom a že treba pomáhať aj u nás. Je v tom kúsok pravdy, ale my sme sa predsa rozhodli pripraviť DOBRÚ NOVINU z týchto dôvodov:

- *chceme cez koledovanie dať deťom náplň na stretká počas adventného obdobia*
- *chceme pomôcť deťom hlbšie prežiť narodenie Pána*
- *chceme pomôcť v deťoch budovať povedomie univerzálnej Cirkvi – to, že katolícka Cirkev žije vo všetkých svetadieloch, krajinách, národoch*
- *chceme pomôcť upevneniu farského spoločenstva, cez spoločnú aktivitu farností*
- *chceme si spoločne uvedomiť, že sú krajiny v ktorých sa majú deti omnoho horšie, ako naše deti, krajiny v ktorých musia denne bojovať o prežitie*

Spolupráca s kňazom

Ako sme už spomenuli DOBRÚ NOVINU nám schválili naši otcovia biskupi v jednotlivých diecézach. Chceli by sme spolupracovať pri našej práci s farskými úradmi, lebo okrem ohlasovania narodenia Pána ide aj o finančnú zbierku, pri ktorej je dôležité, aby o nej vedel kňaz. V diecézach budú kňazi informovaní o DOBREJ NOVINE cez biskupský obežník, v niektorých diecézach sa o tom kňazi dozvedia priamo cez nás. Mnohé otázky a pripomienky k DN budú farníci nasmerovávať priamo na kňaza. Preto vás prosíme, aby ste sa pred začiatkom akcie skontaktovali s vaším správcom farnosti. Poproste ho o rozhovor, v ktorom by ste mu podrobnejšie vysvetlili myšlienku, prípravu a priebeh DOBREJ NOVINY. Možno bude aj on sám zapojený do prípravy a priebehu tejto akcie. Keď nie, i tak treba aby obdržal o tom od zodpovednej osoby informácie a podklady a aby s priebehom súhlasil. Najlepšie by bolo, ak by on sám oznámil farnosti začiatok DOBREJ NOVINY, prípadne vyslal deti do farnosti.

Vyslanie detí na koledovanie sa môže aj nemusí robiť. Ak kňaz súhlasí, môže deti oficiálne vyslať. Bude to pre deti i pre celú farnosť pekný zážitok. Niekde bude možnosť vysielacej pobožnosti pre koledníkov dekanátu, alebo celej diecézy.

Martina Grochálová, Čadca